

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки

Факультет(інститут) географічний

Кафедра економічної та соціальної географії

СИЛАБУС

вибіркового освітнього компонента

Регіональна політика

(назва ОК)

підготовки **магістра**

(назва освітнього рівня)

спеціальності **014.07 Середня освіта (Географія)**

(шифр і назва спеціальності)

освітньо-професійної програми **Середня освіта (Географія. Економіка)**

(назва освітньо-професійної, освітньо-наукової / освітньо-творчої програм)

Силабус освітнього компонента «Регіональна політика» підготовки магістр, галузі знань 01 Освіта/Педагогіка, спеціальності 014.07 Середня освіта (Географія), за освітньою програмою Середня освіта (Географія. Економіка)

Розробник: к. г. н., доц. Голуб Г.С.

Погоджено

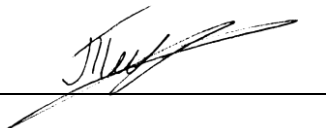
Гарант освітньо-професійної програми:

Потапова А. Г.

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри економічної та соціальної географії
протокол № 12 від 19 червня 2023 р.

Завідувач кафедри: _____

Погребський Т. Г.

I. ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика освітнього компонента
Денна форма навчання	01 Освіта/Педагогіка 014.07 Середня освіта (Географія) Середня освіта (Географія. Економіка) магістр	Вибірковий
Кількість годин/кредитів 120/4		Рік навчання – 2
		Семестр – 3-й
		Лекції – 10 год.
		Практичні (семінарські) – 14 год.
ІНДЗ: <u>немає</u>		Самостійна робота – 88 год.
	Консультації – 8 год.	
		Форма контролю: залік
Мова навчання		українська

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика освітнього компонента
Заочна форма навчання	01 Освіта/Педагогіка 014.07 Середня освіта (Географія) Середня освіта (Географія. Економіка) магістр	Вибірковий
Кількість годин/кредитів 120/4		Рік навчання – 2
		Семестр – 3-й
		Лекції – 4 год.
		Практичні (семінарські) – 6 год.
ІНДЗ: <u>немає</u>		Самостійна робота – 96 год.
	Консультації – 14 год.	
		Форма контролю: залік
Мова навчання		українська

II. ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА

Викладач	Голуб Геннадій Сергійович
Науковий ступінь	Кандидат географічних наук
Вчене звання	Доцент
Посада	Доцент кафедри економічної та соціальної географії
Профайл	https://wiki.vnu.edu.ua/wiki/Голуб_Геннадій_Сергійович
Телефон	+380956808111
e-mail	golub.gennadiy@vnu.edu.ua
Консультації	Очні консультації: 2 академічні години кожний четвер 15.00-16.20, аудиторія С-607А

III. ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Анотація освітнього компонента. Силабус освітнього компонента «Регіональна політика», складено відповідно до освітньо-професійної програми підготовки магістра галузі знань 01 Освіта/Педагогіка, спеціальності 014.07 Середня освіта (Географія), освітньо-професійної програми Середня освіта (Географія. Економіка).

Освітній компонент «Регіональна політика» дозволяє розкрити сфери діяльності з управління економічним, соціальним, екологічним і політичним розвитком країни в регіональному аспекті відповідно до заздалегідь розроблених програм. На сучасному етапі державотворення України регіональний розвиток є пріоритетом державної регіональної політики. Ефективна регіональна політика є ключем до зростання соціально-економічного потенціалу регіонів, формування місцевих конкурентних переваг та реалізації соціального капіталу і інтелектуальних можливостей території. У контексті побудови економічно високорозвиненої держави та європейської інтеграції України питання професійної реалізації регіональної політики набуває особливого значення.

Пререквізити

Освітні компоненти другого (магістрського) рівня вищої освіти спеціальності 014.07 Середня освіта (Географія), що містять знання, уміння й навички, необхідні для опанування освітньої компоненти «Регіональна політика»: освітні компоненти циклу загальної підготовки та циклу професійної підготовки освітньо-професійної програми Середня освіта (Географія. Економіка).

Постреквізити

Освітні компоненти, для вивчення яких потрібні знання, уміння й навички, що здобуваються по завершенню вивчення освітнього компонента «Регіональна політика»: «Соціально-економічний потенціал регіонів світу», «Переддипломна педагогічна практика», «Написання випускної кваліфікаційної роботи», «Атестаційний іспит», а в подальшому – у професійній діяльності.

Мета і завдання освітнього компонента

Метою викладання освітнього компоненту «Регіональна політика» є вивчення теоретичних та методичних основ регіональної політики та набуття практичних навичок зі здійснення регіональної політики.

Завданнями освітнього компонента «Регіональна політика» є опрацювання зі здобувачами освіти питань що стосуються методики ефективної реалізації регіональної політики, її особливостей, формування і вдосконалення; набуття систематизованих знань з регіональної політики розвитку; аналіз основних практичних заходів регіональної політики.

Освітній компонент «Регіональна політика» спрямована на формування у студентів вмінь, навичок та компетенцій необхідних для:

- реалізації регіональної політики, органами державної влади і місцевого самоврядування;

- здійснення оцінки рівнів соціально-економічного розвитку регіонів, комплексу проблем державного та регіонального управління та виконання системи функцій менеджменту державного органу;
- розробки та контролю виконання стратегічних планів розвитку регіонів, проведення SWOT-аналізу;
- здійснення управління регіональним розвитком з залученням територіальних громад та з метою посилення партнерства;
- застосування методів державного регулювання та державного управління в різних сферах суспільного розвитку та ефективності його проведення в окремих регіонах країни.

В результаті вивчення даного освітнього компоненту студент повинен

знати:

- понятійно-термінологічний апарат регіональної політики;
- вітчизняний та зарубіжний досвід регіональної політики;
- закони, закономірності та принципи розвитку регіонально-інтегрованої економічної системи;
- сутність основних наукових підходів до регіональної політики;
- види, рівні, напрями сучасної регіональної політики в Україні;

вміти:

- проводити оцінку рівнів соціально-економічного розвитку регіонів;
- аналізувати рівень розвитку адміністративних одиниць щодо надання їм статусу депресивних;
- визначати оптимальне поєднання важелів, методів, інструментів при досягненні основних цілей регіональної політики;
- визначати пріоритетні напрями регіональної економічної, соціальної, екологічної політики;
- давати оцінку існуючій нормативно-правовій базі, діючому організаційно-економічному механізму регіональної політики, ефективності її проведення в окремих регіонах країни.

Результати навчання (компетентності)

Компетентності, формування котрих забезпечує освітній компонент «Регіональна політика»:

Загальні компетентності:

- здатність використовувати цифрові освітні ресурси, інформаційні та комунікаційні технології у професійній діяльності (ЗК2);
- здатність виявляти та вирішувати проблеми у сфері професійної діяльності, бути критичним і самокритичним (ЗК4).

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

- здатність до поглиблення знань і розуміння предметної області та професійної діяльності (ФК1);
- здатність використовувати інновації у професійній діяльності (ФК-2);
- здатність до конструктивної та безпечної взаємодії з учасниками освітнього процесу (ФК6);
- здатність формувати в учнів культуру академічної доброчесності та дотримуватися її принципів у власній професійній діяльності (ФК8);
- здатність усвідомлювати та інтегрувати концептуальні природничо-географічні, суспільно-географічні, картографічні, психолого-педагогічні знання та навички (ПК1);
- здатність здійснювати самостійно та організовувати дослідницьку діяльність здобувачів освіти з використанням сучасних методів і технологій, прикладних географічних

досліджень природних і суспільних явищ та процесів, адаптованих під конкретні умови освітньої діяльності, узагальнювати отримані результати, презентувати їх (ПК3);

- здатність до поглиблення знань і вдосконалення предметної області природничої, антропогенної, суспільної географії, картографії та геоінформаційних технологій, методики навчання географії, що включають новітні наукові здобутки у сфері професійної педагогічної діяльності, є основою для оригінального мислення, проведення досліджень та критичного осмислення професійних проблем (ПК4);

- здатність орієнтуватися у світовому й національному географічному освітньо-науковому просторі з метою розширення й актуалізації географічних і психолого-педагогічних знань, пояснювати їх письмовими, усними та візуальними засобами на різних просторових рівнях (світовому, регіональному, державному, локальному), працювати в глобальному інформаційному середовищі за фахом (ПК5);

- здатність до здобуття спеціалізованих умінь та навичок розв'язання проблем сучасної географічної науки, педагогіки, психології, методики навчання географії, які необхідні для проведення наукових досліджень, провадження інноваційної наукової та педагогічної діяльності (ПК6).

Програмні результати навчання

Результатом вивчення освітнього компонента «Регіональна політика» є:

- формулює наявні проблеми у сфері освітньої діяльності, демонструє навички їх критичного аналізу, генерує нові ідеї, аргументує можливі шляхи їх вирішення та критично оцінює їх спроможність (РН4);

- демонструє уміння класифікувати, упорядковувати і узагальнювати навчальний матеріал відповідно до умов навчального процесу, потреб формування ключових компетентностей та інтегрованого навчання (РН9);

- демонструє уміння забезпечувати конструктивну та безпечну взаємодію з учасниками освітнього процесу (РН11);

- демонструє здатність діяти автономно і в команді (РН13);

- демонструє дотримання культури академічної доброчесності у власній діяльності та демонструє вміння формувати її в учнів (РН14);

- розуміє концептуальні засади та основні теоретико-методологічні проблеми природничої, антропогенної, суспільної географії, картографії та геоінформаційних технологій, методики навчання географії та профільної географії на рівні новітніх наукових здобутків (ПРН1);

- знає та застосовує поняттєво-концептуальний апарат географії, теоретичні й емпіричні досягнення психології, педагогіки та методики навчання географії, що дозволяє пов'язувати й порівнювати різні погляди на проблемні питання сучасної географії та освітнього процесу з географії, організувати дослідницьку роботу (ПРН3);

- обґрунтовує вибір сучасних методів і технологій прикладних географічних досліджень, профільного навчання географії, позанавчальної роботи зі здобувачами освіти, володіє методикою географічних досліджень, необхідних для організації практичних занять з географії та позашкільної роботи, демонструє вміння організувати дослідницьку роботу здобувачів освіти (ПРН4);

- обирає форми та методи організації освітнього процесу з орієнтацією на світовий і національний рівень, володіє вміннями працювати в глобальному інформаційному середовищі за фахом, підбирати спеціальну літературу та картографічні твори (ПРН5);

- демонструє володіння спеціалізованими вміннями та навичками розв'язання проблем сучасної географічної науки, педагогіки, психології, методики навчання географії, які є необхідними для проведення наукових досліджень, провадження інноваційної наукової та педагогічної діяльності (ПРН6);

- здійснює відбір, аналіз, представлення і поширення географічної інформації, використовуючи різноманітні письмові, усні та візуальні засоби, картографічні методи, інформаційно-комунікаційні технології (ПРН7).

Структура освітнього компонента денна форма навчання

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лекції.	Практичні роботи	Самостійна робота	Консультації	Форма контролю */ Бали
Змістовий модуль I. Вступ. Теоретико-методологічне обґрунтування регіональної політики.						
Тема 1. Вступ. Сутність регіональної політики. Мета і завдання регіональної політики.	12	1	2	10	1	ДС, РК, ІРС/4
Тема 2. Регіональна політика країн з високим рівнем розвитку економіки	12	1	2	10	0,5	ДС, РК, ІРС/4
Тема 3. Вітчизняний досвід в здійсненні регіональної політики	12	1	1	10	0,5	ДС, РК, ІРС/4
Тема 4. Закони і закономірності розвитку регіонально-інтегрованої економічної системи	12	1	1	10	0,5	ДБ, ІРС/4
Тема 5. Наукові підходи до регіональної політики	12	1	1	10	0,5	ДС, РК, ІРС/4
Модульна контрольна робота №1						Т / 30
Разом за модулем 1	60	5	7	50	3	50
Змістовий модуль II. Основні напрямки регіональної політики в Україні.						
Тема 6. Теорія формування і функціонування механізму регіональної політики	12	1	2	10	1	ДС, ІРС/3
Тема 7. Концептуальні основи регіональної політики України	12	1	2	10	1	ДС, РЗ, ІРС/3
Тема 8. Державна регіональна економічна політика в Україні	12	1	1	10	1	ДС, РЗ, ІРС/2
Тема 9. Державна регіональна соціальна та демографічна політика в Україні	12	1	1	4	2	ДС, РЗ, ІРС/2
Тема 10. Державна регіональна екологічна політика в Україні	12	1	1	4	2	ДС, РЗ, ІРС/2
Модульна контрольна робота №2						Т / 30
Разом за модулем 2	60	5	7	38	5	50
Всього годин / Балів	120	10	14	88	8	100

Структура освітнього компонента заочна форма навчання

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лекції.	Практичні роботи	Самостійна робота	Консультації	Форма контролю */ Бали
Змістовий модуль I. Вступ. Теоретико-методологічне обґрунтування регіональної політики.						
Тема 1. Вступ. Сутність регіональної політики. Мета і завдання регіональної політики.	12	0,25	1	10	2	ДС, РК, ІРС/4
Тема 2. Регіональна політика країн з високим рівнем розвитку економіки	12	0,25	1	10	2	ДС, РК, ІРС/4
Тема 3. Вітчизняний досвід в здійсненні регіональної політики	12	0,5	0,5	10	1	ДС, РК, ІРС/4
Тема 4. Закони і закономірності розвитку регіонально-інтегрованої економічної системи	12	0,5	0,5	10	1	ДБ, ІРС/4
Тема 5. Наукові підходи до регіональної політики	12	0,5	0,5	10	1	ДС, РК, ІРС/4
Модульна контрольна робота №1						Т / 30
Разом за модулем 1	60	2	3,5	50	7	50
Змістовий модуль II. Основні напрямки регіональної політики в Україні.						
Тема 6. Теорія формування і функціонування механізму регіональної політики	12	0,5	0,5	10	2	ДС, ІРС/3
Тема 7. Концептуальні основи регіональної політики України	12	0,5	0,5	10	2	ДС, РЗ, ІРС/3
Тема 8. Державна регіональна економічна політика в Україні	12	0,5	0,5	10	1	ДС, РЗ, ІРС/2
Тема 9. Державна регіональна соціальна та демографічна політика в Україні	12	0,25	0,5	8	1	ДС, РЗ, ІРС/2
Тема 10. Державна регіональна екологічна політика в Україні	12	0,25	0,5	8	1	ДС, РЗ, ІРС/2
Модульна контрольна робота №2						Т / 30
Разом за модулем 2	60	2	2,5	46	7	50
Всього годин / Балів	120	4	6	96	14	100

*Форма контролю: ДС – дискусія, ДБ – дебати, Т – тести, ТР – тренінг, РЗ/К – розв’язування задач / кейсів, ІНДЗ / ІРС – індивідуальне завдання / індивідуальна робота студента, РМГ – робота в малих групах, МКР / КР – модульна контрольна робота/ контрольна робота, Р – реферат, а також аналітична записка, аналітичне есе, аналіз твору тощо.

Завдання для самостійного опрацювання

Завдання самостійної роботи здобувачів освіти вважаються виконаними, якщо вони: здані у визначені терміни; повністю виконані (розкривають тему завдання); не мають логічних і розрахункових помилок.

№ з/п	Назва теми, зміст роботи	Кількість годин денна/заочна форми навчання
1	2	3
1	Світовий досвід формування та реалізації державної регіональної політики	6/6
2	Формування та вдосконалення національної системи управління територіями	6/6
3	Зміст централізації та децентралізації в управлінні регіональним розвитком	6/6
4	Нормативно-правове забезпечення регіонального розвитку	6/6
5	Інституційне забезпечення державної регіональної політики: стан, проблеми та перспективи	6/6
6	Принципи побудови співвідношення централізації та децентралізації у державному управлінні	6/6
7	Тенденції економічного розвитку регіонів на етапі економічного зростання	6/6
8	Проблеми забезпечення самостійності територіальних громад у вирішенні питань місцевого значення	6/6
9	Розвиток місцевого самоврядування у контексті політичної реформи	6/6
10	Політичні моделі розвитку місцевого самоврядування	6/6
11	Принципи та механізми формування місцевих бюджетів. Місцеві бюджети як уособлення фінансової стабільності територіальних одиниць	4/5
12	Основні напрями розвитку вільних економічних зон (ВЕЗ): закордонний досвід	4/5
13	Сутність інноваційної діяльності в умовах міжнародного науково-технічного співробітництва	5/8
14	Сучасні моделі регіонального розвитку	5/6
15	Міжнародний трансфер технологій як джерело технологічних інновацій у регіонах	5/6
16	Роль та місце транскордонного співробітництва в системі регіонального розвитку	5/6
Разом		88/96

Методи та форми навчання

Словесні методи: лекція, пояснення, розповідь, бесіда: відбувається з використанням традиційних засобів навчання у поєднанні з засобами ІКТ.

Наочні методи: мультимедійні презентації.

Практичні методи: розв'язування задач з професійно-орієнтованим змістом.

Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації: дискусії і диспути, створення ситуації пізнавальної новизни та зацікавленості.

Методи контролю: індивідуальне та фронтальне опитування, дискусія, модульний контроль за допомогою тестування, залік.

Методи самоконтролю: самостійний пошук помилок, уміння самостійно критично оцінювати свої знання, визначати пріоритетні напрямки власного навчального процесу, самоаналіз.

Форми роботи: індивідуальна, групова, фронтальна.

Форми організації навчання: лекційні заняття, практичні заняття, самостійна робота здобувачів освіти, контрольні заходи.

IV. ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ **Політика викладача щодо студента**

Для одержання високого рейтингу необхідно виконувати наступні умови:

- не пропускати навчальні заняття, не спізнюватися на них та не займатися сторонніми справами на заняттях;
- чітко й вчасно виконувати навчальні завдання та завдання для самостійної роботи;
- виключати мобільний телефон під час занять і під час контролю знань;
- брати участь у контрольних заходах (поточний, модульний, підсумковий та контроль самостійної роботи).

За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі (змішана форма навчання) за погодженням із деканатом та керівником курсу.

Політика щодо академічної доброчесності

Академічна доброчесність – це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

Дотримання академічної доброчесності педагогічними, науково-педагогічними та науковими працівниками передбачає:

- посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про методики і результати досліджень, джерела використаної інформації та власну педагогічну (науково-педагогічну, творчу) діяльність;
- контроль за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти;
- об'єктивне оцінювання результатів навчання.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);
- посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Відповідно до частини 4 статті 42 Закону України «Про освіту» основними видами порушення є: академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, списування, обман, хабарництво, необ'єктивне оцінювання, надання здобувачам освіти під час проходження ними оцінювання результатів навчання допомоги чи створення перешкод, не передбачених умовами та/або процедурами проходження такого оцінювання; вплив у будь-якій формі (прохання, умовляння, вказівка, погроза, примушування тощо) на педагогічного (науково-педагогічного) працівника з метою здійснення ним необ'єктивного оцінювання результатів навчання.

Академічний плагіат – оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства.

Роботи, у яких виявлено плагіат, так само як і однакові роботи різних здобувачів освіти, не оцінюються.

Перекладання – забороняється.

Цитування нормативно-правових актів, статистичної інформації під час виконання завдань не вважається плагіатом за умови наявності посилань.

Політика щодо дедлайнів та перекладання

Поточний контроль засвоєння навчального процесу за темами освітнього компонента здійснюється під час проведення практичних занять згідно з розкладом.

Якщо здобувач освіти отримав бал за темою освітнього компонента менший за максимальний, він має право лише один раз повторно скласти поточний контроль за темою (усна відповідь та виконання завдань). Зараховується найвищий результат. Скласти поточний контроль за темою можна на консультації у вільний від аудиторних занять час.

У випадку, якщо здобувач освіти не відвідував окремі аудиторні заняття (з поважних причин), він має право на консультаціях, а також з використанням ресурсів електронного курсу на платформі Moodle, відпрацювати пропущені заняття та добрати ту кількість балів, яку було визначено на пропущені теми.

Ліквідація академічної заборгованості здійснюється централізовано для усіх здобувачів освіти у визначений викладачем час. З графіком консультацій можна ознайомитися на кафедрі та на електронному курсі на платформі Moodle. Кінцевий термін перекладання та ліквідації заборгованості обмежується початком заліково-екзаменаційної сесії.

Оцінювання здійснюється відповідно до чинного Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки (<https://ed.vnu.edu.ua/71-2/нормативні-документи-вну-імені-лесі-у>).

Оцінювання знань здобувачів освіти здійснюється під час поточного контролю за результатами виконання тих видів робіт, які передбачені силабусом освітнього компонента. Завдання із цих видів поточного контролю оцінюється в діапазоні від 0 до 40 балів. Здобувач освіти може скласти пропущені з поважної причини теми та покращити свій результат та ту суму балів, яку було виділено на ці теми.

Поточна оцінка – це сума балів, які отримує здобувач за:

– поточну роботу з відповідних тем;

– виконання завдань з відповідних тем (під час аудиторного заняття та на платформі електронного ОК Moodle).

За активність на заняттях здобувач освіти може отримати до 20 % максимального поточного бала.

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (до -50 %). Перекладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин.

Неформальна освіта при викладанні ОК

Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті здійснюється відповідно до «Положення про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки» (https://ed.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/08/2022_Визнання_резул_татів_ВНУ_ім._Л.У._ред.pdf).

Сертифікати участі у майстер-класах (семінарах, курсах тощо) на тематику, яка відповідає темам курсу, є достатньою підставою для зарахування відповідних тем.

У межах навчального року Університет може визнати результати навчання, набуті в неформальній та/або інформальній освіті, в обсязі не більше як 10 % загального обсягу кредитів, передбачених ОП. На магістерському рівні – не більше ніж 5 кредитів.

V. ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

Оцінювання здійснюється відповідно до чинного Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки (<https://ed.vnu.edu.ua/71-2/нормативні-документи-вну-імені-лесі-у>).

Оцінювання знань здобувачів освіти здійснюється під час поточного контролю за результатами виконання тих видів робіт, які передбачені силабусом освітнього компонента. У цьому випадку завдання із цих видів поточного контролю оцінюються, в діапазоні від 0 до 100 балів. Мінімальна позитивна кількість балів – 60. Здобувач освіти може додатково скласти на консультаціях із викладачем ті теми, які він пропустив протягом семестру (з поважних причин), таким чином покращивши свій результат рівно на ту суму балів, яку було виділено на пропущені теми. У випадку, якщо здобувач освіти набрав менше ніж 60 балів він складає залік під час ліквідації академічної заборгованості. У цьому випадку бали, набрані під час поточного оцінювання, анулюються. Максимальна кількість балів під час ліквідації академічної заборгованості з заліку – 100.

Поточна оцінка – це сума балів, які отримує здобувач за:

- поточну роботу з відповідних тем;
- виконання завдань з відповідних тем (під час аудиторного заняття та на платформі електронного ОК Moodle).

Підсумковий контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання на окремих його завершальних етапах у формі заліку.

До заліку не допускається здобувач вищої освіти, який набрав менше ніж 20 балів за навчальну роботу впродовж семестру, не виконав і не здав усі практичні завдання, не відвідував без поважних причин більшу частину лекцій.

Критерії оцінювання знань здобувачів освіти

Від 75 до 100 % максимального бала, який передбачений цим силабусом за виконання практичної роботи.

Робота виконана вчасно, повністю відповідає поставленому завданню; отримані правильні результати; звіт виконано охайно; висновки до роботи повні, самостійні та обґрунтовані, відсутні логічні, граматичні та стилістичні помилки; наявні правильно оформлені посилання на джерела; на захисті здобувачем освіти продемонстровано розуміння як загального результату, так і кожного етапу роботи; здобувач знає нормативну базу, вільно володіє основними категоріями освітнього компонента, здатен пояснювати природу та зміст основних явищ і процесів, аргументовано викладає зміст навчального матеріалу, вміє доводити проблему, посиляючись на власні міркування, наукові джерела та дані, отримані за допомогою доступних інформаційних технологій і баз даних, вирішує складні проблемні завдання. Під час здійснення поточного контролю у формі тестів правильно вирішено від 75 до 100 % тестових завдань.

Від 50 до 75 % максимального бала, який передбачений цим силабусом за виконання практичної роботи.

Робота виконана вчасно, загалом відповідає поставленому завданню; в отриманих результатах та висновках наявні незначні недоліки; у звіті є несуттєві помилки як в змісті, так і в оформленні; на захисті здобувачем освіти загалом продемонстровано розуміння загального результату та кожного етапу роботи, проте наявні несуттєві помилки; здобувач освіти самостійно застосовує знання в стандартних ситуаціях, допускає несуттєві помилки коли пояснює природу та зміст основних явищ і процесів; загалом демонструє вміння проводити збір та інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел. Під час поточного контролю у формі тестів правильно вирішено від 50 до 75 % тестових завдань.

Від 25 до 50 % максимального бала, який передбачений цим силабусом за виконання практичної роботи.

Робота виконана із запізненням, наявні правильні результати менше ніж з 50 % завдань; наявні суттєві недоліки при виконанні роботи та в отриманих результатах, в оформленні та змісті звіту; висновки є неповними та недостатньо обґрунтованими; під час захисту роботи здобувач освіти припускається суттєвих помилок. Під час здійснення поточного контролю у формі тестів правильно вирішено від 25 до 50 % тестових завдань.

Від 1 до 25 % максимального бала, який передбачений цим силабусом за виконання практичної роботи.

Робота виконана із запізненням, наявні правильні результати менше ніж з 25 % завдань; наявні суттєві недоліки при виконанні роботи та в отриманих результатах, в оформленні та змісті звіту; висновки поверхневі та необґрунтовані; на захисті роботи здобувач освіти фрагментарно демонструє розуміння загального результату та кожного етапу роботи. Під час здійснення поточного контролю у формі тестів правильно вирішено менше 25 % тестових завдань.

У разі, якщо практична робота виконана із запізненням понад тиждень (без поважних причин), виконана вчасно, проте не захищена, бал знижується на 10 % від максимального бала.

Зарахування результатів навчання, отриманих у формальній та/або інформальній освіті

Результати освіти, отримані у формальній та/або інформальній освіті, можуть бути зараховані як додаткові у межах поточного оцінювання, при цьому сума поточних балів за семестр не може перевищувати 40.

Види наукової та практичної активності здобувачів освіти	Кількість балів
Публікація наукової статті в періодичному виданні наукових праць здобувачів освіти в межах тематики освітнього компонента	20
Виступ на міжнародній, всеукраїнській студентській науково-практичній конференції з публікацією тез доповіді в межах тематики освітнього компонента	до 10
Проходження курсів, тренінгів, воркшопів або інших видів неформальної освіти в межах тематики освітнього компонента	до 15

Розподіл балів

ДЕННА ФОРМА НАВЧАННЯ

Поточне оцінювання – максимальний бал 100.

Практичні роботи №№ 1–7 – максимальний бал 4 (за кожен).

Самостійна робота – максимальний бал 12.

Контрольна робота № 1 – максимальний бал 30.

Контрольна робота № 2 – максимальний бал 30.

ЗАОЧНА ФОРМА НАВЧАННЯ

Поточне оцінювання – максимальний бал 100.

Практичні роботи №№ 1–3 – максимальний бал 10 (за кожен).

Самостійна робота – максимальний бал 10.

Контрольна робота № 1 – максимальний бал 30.

Контрольна робота № 2 – максимальний бал 30.

Комунікація

Основні платформи для комунікації викладача зі здобувачами освіти

1. Moodle (новинний форум, система приватних повідомлень, коментарі до завдань).

2. Група у Telegram Web, яка створюється старостою і працює протягом навчального семестру.

Індивідуальна консультація може бути надана здобувачу освіти в аудиторії (згідно розкладу консультацій), в телефонному режимі, у формі відповіді на письмовий запит, надісланий на електронну пошту викладача.

VI. ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

Освітній компонент оцінюється за 100 бальною шкалою. Переведення балів внутрішньої 100 бальної шкали в національну шкалу здійснюється наступним чином:

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
90 – 100	Зараховано
82 – 89	
75 - 81	
67 - 74	
60 - 66	
1 – 59	Незараховано (необхідне перескладання)

ОРІЄНТОВАНИЙ ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ЗАЛІКУ

1. Сутність, принципи та основні завдання державної регіональної політики.
2. Світовий досвід формування та реалізації державної регіональної політики.
3. Форми та методи реалізації державного управління соціально-економічними процесами у регіоні.
4. Інституційне забезпечення державної регіональної політики: стан, проблеми та перспективи.
5. Нормативно-правове забезпечення регіонального розвитку.
6. Механізми державного регулювання територіального розвитку та застосування процесуального підходу до перетворення системи управління регіоном.
7. Формування та вдосконалення національної системи управління територіями.
8. Трансформація співвідношення централізації та децентралізації.
9. Дослідження процесу децентралізації у державному управлінні регіональним розвитком.
10. Зміст централізації та децентралізації в управлінні регіональним розвитком.
11. Базові форми децентралізації управління регіональним розвитком.
12. Принципи побудови співвідношення централізації та децентралізації у державному управлінні.
13. Тенденції економічного розвитку регіонів на етапі економічного зростання.
14. Аналіз показників сучасного регіонального економічного розвитку.
15. Житлово-комунальне господарство регіонів: стан та проблеми реформування.
16. Проблеми соціальної нерівності як сфера державного регулювання.
17. Ринок праці й доходи населення: регіональний вимір.
18. Демографічний розвиток регіонів.
19. Напрями соціального вирівнювання регіонів України.
20. Методологічна база структурних реформ у перехідній економіці.
21. Еволюція поглядів на роль структурних змін у трансформаційному процесі.
22. Характеристика структурних диспропорцій та деформацій.
23. Стратегічні пріоритети інституціональних.
24. та структурних змін на регіональному рівні.
25. Чинники формування політичних та геополітичних пріоритетів розвитку регіонів України.
26. Аналіз чинників, формування пріоритетів регіональних політичних та економічних еліт і наслідків їх впливів.
27. Актуальні проблеми становлення місцевого самоврядування в Україні.

28. Місцеве самоврядування як форма партисипативної демократії: правові основи та досвід міст України.
29. Форми та принципи участі громадськості у місцевому самоврядуванні.
30. Проблеми забезпечення самостійності територіальних громад у вирішенні питань місцевого значення.
31. Децентралізація та деконцентрація владних повноважень як чинник розвитку місцевого самоврядування.
32. Розвиток місцевого самоврядування у контексті політичної реформи.
33. Політичні моделі розвитку місцевого самоврядування.
34. Впровадження та використання критеріїв оцінки результативності діяльності органів місцевого самоврядування.
35. Методологічні засади реформування адміністративно-територіального устрою держави.
36. Формування державної території та адміністративно-територіального устрою України в дорадянський період.
37. Трансформації адміністративно-територіального устрою в радянській Україні.
38. Економічне районування України.
39. Стан та проблеми сучасного адміністративно-територіального устрою України.
40. Концептуальні засади адміністративно-територіальної реформи.
41. Системоутворююча роль місцевих фінансів у регіональній економіці.
42. Принципи та механізми формування місцевих бюджетів. Місцеві бюджети як уособлення фінансової стабільності територіальних одиниць.
43. Вимоги до управління місцевими запозиченнями в Україні.
44. Світовий досвід стимулювання ділової активності в регіоні.
45. Нівелювання негативного впливу регуляторних бар'єрів на формування інвестиційного клімату регіону.
46. Засоби стимулювання ділової активності: регіональний аспект.
47. Механізми просування економічних інтересів регіону за межами держави.
48. Напрями удосконалення державного регуляторного клімату у секторі малого підприємництва.
49. Особливості формування регіональної компоненти регулювання ринку товарів і послуг для населення.
50. Зміцнення економічної безпеки господарюючих суб'єктів та підприємницького середовища як ключове завдання державної регіональної політики. Проблеми та завдання удосконалення інституційної бази підприємництва у регіоні.
51. Актуальні проблеми регуляторної політики у сфері підприємницької діяльності.
52. Деякі аспекти соціально-економічного розвитку України та розвитку зовнішньоекономічних зв'язків.
53. Основні напрями розвитку вільних економічних зон (ВЕЗ): закордонний досвід.
54. Особливості та перспективи функціонування спеціальних економічних зон та територій пріоритетного розвитку з пільговим режимом інвестиційної діяльності в Україні.
55. Сутність інноваційної діяльності в умовах міжнародного науково-технічного співробітництва.
56. Світовий досвід створення інноваційних структур як інструменту сприяння інноваційній діяльності.
57. Перспективи розвитку національної інноваційної сфери України з урахуванням функціонування інноваційних структур.

58. Теоретико-методологічні підходи щодо визначення передумов виникнення кластера у економічній системі в умовах конкуренції.
59. Світовий досвід функціонування кластерів як інструменту підвищення конкурентоспроможності економічної системи.
60. Перспективи формування кластерів в національній економічній системі.
61. Критерії оцінки ефективності кластерних систем.
62. Регіональні асиметрії в світовій економіці.
63. Сучасні моделі регіонального розвитку.
64. Регіональна конвергенція в ЄС.
65. Особливості розвитку міжнародних та регіональних інтеграційних процесів.
66. Удосконалення регіонального устрою України в контексті розвитку європейської інтеграції.
67. Енергетична складова регіональної стратегії України.
68. Роль та місце транскордонного співробітництва в системі регіонального розвитку.
69. Організаційно-правове забезпечення транскордонного співробітництва.
70. Інституційне та фінансове забезпечення ТКС в Україні.
71. Стан та проблеми розвитку єврорегіонів як основного компонента в процесі державної підтримки розвитку транскордонного співробітництва.
72. Особливості формування транскордонної статистики.
73. Технологічний розвиток та його вплив на регіональну економіку.
74. Міжнародний трансфер технологій як джерело технологічних інновацій у регіонах.
75. Державна та регіональна політика науково-технічного розвитку територій.

МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Голуб Г. С. Політична географія: курс лекцій. Луцьк : ПП Іванюк В. П., 2021. 60 с.
2. Голуб Г. С. Політична географія: методичні рекомендації до виконання практичних робіт. Луцьк : ПП Іванюк В. П., 2021. 15 с.
3. Погребський Т. Г., Голуб Г. С. Соціальна безпека регіонів: конспект лекцій. Луцьк : ПП Іванюк В. П., 2021. 85 с.
4. Погребський Т. Г., Голуб Г. С. Географія людського потенціалу: конспект лекцій. Луцьк : ПП Іванюк В. П., 2021. 111 с.
5. Погребський Т. Г., Голуб Г. С. Основи суспільної географії: конспект лекцій. Луцьк : ПП Іванюк В. П., 2021. 95 с.
6. Погребський Т. Г., Голуб Г. С. Основи суспільної географії: методичні рекомендації до виконання семінарських занять та самостійної роботи. Луцьк : ПП Іванюк В. П., 2021. 40 с.
7. Голуб Г. С., Погребський Т. Г. Регіональна політика: конспект лекцій. Луцьк : ПП Іванюк В. П., 2021. 85 с.
8. Голуб Г. С., Погребський Т. Г. Регіональна політика: методичні рекомендації до виконання семінарських занять та самостійної роботи. Луцьк : ПП Іванюк В. П., 2021. 22 с.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ТА ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСИ

1. Давимука С. А., Куйбіда В. С., Федулова Л. І. Тенденції розвитку нової регіональної політики ЄС. Регіональна економіка. 2019. №. 1. С. 76–87.
2. Державна стратегія регіонального розвитку на 2021–2027 роки: Постанова Кабінету Міністрів України від 05.08.2020 р. № 695. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/695-2020-%D0%BF#n11>.

3. Державне та регіональне управління : навч. посіб. / О. Ю. Бобровська, Т. О. Савостенко, О. Ю. Матвеева, В. К. Лебедева. 2-ге вид., доповн. Дніпро : ДРІДУ НАДУ, 2018. 160 с.
4. Державне та регіональне управління: підручник / за заг. ред. Є. Г. Карташова. Київ, 2019. 223 с.
5. Європейська регіональна політика: підручник / за ред. Крисоватого А., Ліщинського І. Тернопіль : ВПЦ Економічна думка ЗУНУ, 2020. 236 с.
6. Мельник А. Ф., Васіна А. Ю., Дудкіна О. П. Державне і регіональне управління: навч. метод. комплекс. Тернопіль : ТНЕУ. 2020. 286 с.
7. Олійник Я. Б., Запотоцький С. П., Кононенко О. Ю. Регіональна економіка. К. : КНТ Видавець Фурса С. Я., 2007. 444 с.
8. Практичний посібник з питань формування спроможних територіальних громад / за заг. ред. С. М. Серьогіна. Дніпро : ДРІДУ НАДУ, 2018. 164 с.
9. Регіональне управління : навч. посіб. / за заг. ред. Л. Л. Приходченко. Одеса : ОРІДУ НАДУ, 2020. 652 с.
10. Регіони України: статистичний щорічник. URL: www.ukrstat.gov.ua.
11. Соціально-демографічне дослідження міст обласного підпорядкування Волинської області: колективна монографія / за ред. Ю. Барського Луцьк : ПП Іванюк В. П., 2020. 142 с.
12. Територіальні громади в умовах децентралізації: ризики та механізми розвитку: монографія / за ред. Кравціва В. С., Сторонянської І. З. Львів : ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М. І. Долишнього НАН України, 2020. 531 с. (Серія «Проблеми регіонального розвитку»).
13. Транскордонне співробітництво: правові основи та успішні практики: посібник. / за заг. ред. В. А. Устименка; ред.-упоряд. Гук А. К., Санченко А. Є. К., 2020. 152 с.
14. Niemets L., Golub G., Niemets K., Pohrebskyi T., Sehida K., Potapova A., Kravchenko K. Structural and dynamic features of the regional labour market of Ukraine (case study of Volyn and Kharkiv regions). *Proceedings of the 37th International Business Information Management Association (IBIMA)*, 30-31 May 2021, Cordoba, Spain, ISBN: 978-0-9998551-6-4, ISSN: 2767-9640, p. 2090-2098 (Scopus, Web of Science)
15. Golub G., Pohrebskyi T., Hlushko S. Peculiarities of foreign economic relations of Volyn Region and the Republic of Poland. *Acta Geographica Silesiana*. Uniwersytet Śląski Wydział Nauk o Ziemi Sosnowiec 2020. WNoZ UŚ, Sosnowiec, 2020. P. 23–30.
16. Pavlovska T. S., Pohrebskyi T. H., Golub G. S., Poruchynsky V. I. Urban population of Volyn region: resettlement and dynamics. *Вісник ХНУ: Наук. зб.* 2019. Вип. 50. С. 148–159. (Web of Science).
17. Potapova A., Golub G., Pogrebskyi T. Divorce as an aspect of demographic behavior of the Volyn region population. *Journ. Geol. Geograph. Geoecology*, 31(1). 2022. P. 133–141. doi: 10.15421/112213 (Web of Science).
18. Potapova A., Golub G., Pohrebskyi T. Socio-demographic factors of population resettlement of Volyn Region. *Acta Geographica Silesiana*, 16/1 (45). INoZ UŚ, Sosnowiec, Wydział Nauk o Ziemi Uniwersytetu Śląskiego, 2022. P. 19–31.
19. Potapova A., Golub G., Pohrebskyi T., Hlushko S. Assessment of labor potential of the regions of Ukraine. *Acta Geographica Silesiana*, 16/2 (46) INoZ UŚ, Sosnowiec, Wydział Nauk o Ziemi Uniwersytetu Śląskiego, 2022. P. 43–49.
20. Puhach S., T. Pohrebskyi, G. Golub. Spatial peculiarities of social networking services distribution in Rivnenska. *Часопис соціально-економічної географії: зб. наук. праць. X.* : Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна, 2020. Вип. 28. С. 43–50.
21. Sehida K., Niemets L., Pohrebskyi T., Niemets K., Telebienieva I., Golub G. Formation of human potential of the region in the conditions of demographic crisis (on the

example of regions of Ukraine). *Proceedings of the 36th International Business Information Management Association Conference (IBIMA)* (Granada, Spain 4-5 November, 2020). Editor Khalid S. Soliman. Seville, International Business Information Management Association (IBIMA). P. 1740–1750 (Scopus, Web of Science).

22. Sehida K., Niemets L., Kostrikov S., Pohrebskyi T., Golub G., Kliuchko L. Demographic challenges in the context of human potential reproduction in the regions of Ukraine. *Proceedings of the 37th International Business Information Management Association (IBIMA)*, 30-31 May 2021, Cordoba, Spain, ISBN: 978-0-9998551-6-4, ISSN: 2767-9640 p. 2071-2076 (Scopus, Web of Science).